

ZAKON

O IZMENAMA ZAKONA O UDŽBENICIMA

Član 1.

U Zakonu o udžbenicima („Službeni glasnik RS,“ br. 27/18), član 10. menja se i glasi:

„Član 10.

Vlada, donosi odluku o finansiranju pripreme, nabavke i dodele udžbenika i priručnika.

Odluka iz stava 1. ovog člana donosi se do 1. marta tekuće godine za narednu školsku godinu.

Odlukom iz stava 1. ovog člana Vlada utvrđuje:

1) za sve učenika osnovnih škola, finansirati udžbenike, priručnike i nastavni materijali;

2) uslove i kriterijume na osnovu kojih učenik srednje škole, odnosno polaznik ostvaruje pravo na finansiranje, odnosno sufinansiranje.

Izbor i nabavka udžbenika i priručnika utvrđenih odlukom iz stava 1. ovog člana, vrši se u skladu sa ovim zakonom i zakonom koji uređuje oblast javnih nabavki.“

Član 2.

Naslov iznad člana i član 11. brišu se.

Član 3.

U članu 46. stav 7. menja se i glasi:

„Priručnici i nastavni materijal iz stava 5. ovog člana finansiraju se u skladu sa odlukom Vlade iz člana 10. ovog zakona ili iz drugih izvora.“

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije.“

O b r a z l o ž e n j e

I. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članovima 71. stav 2. kojim je propisano da je osnovno obrazovanje obavezno i besplatno, srednje obrazovanje besplatno i u članu 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, između ostalog uređuje sistem u oblasti obrazovanja.

II. Razlozi za donošenje zakona

Predložene izmene Zakona o udžbenicima predstavljaju Ustavnu obavezu da je osnovna škola obavezna, a samim tim i udžbenici svim učenicima moraju biti besplatni.

Ustav propisuje obaveze i prava građana i države: građani su obavezni da decu pošalju u školu, a država je obavezna da besplatno obezbedi troškove obaveznog školovanja.

III. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja

U članu 1. se vrši dopuna člana 10. kojima se određuje da svako dete koje ide u osnovnu školu dobija besplatne udžbenike.

Članom 2. brišu se naslov iznad člana i član 11. kao posledica izmena u članu 1.

U članu 3. usaglašavanje sa članom 10. koji je menjan u članu 1.

IV. Procena finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje zakona

Za sprovođenje zakona potrebno je obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. Analiza efekata zakona

Usvajanje i primena predloženog zakona u velikoj meri će doprineti kvalitetnijim udžbenicima, koji neće koristiti samo jedna već više generacija đaka.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku se predlaže iz razloga što se ovim zakonom uređuju pitanja jednog od najvažnijih zakona iz oblasti obrazovanja.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O UDŽBENICIMA, KOJE SE MENJAJU

Član 10.

~~Vlada, u skladu sa raspoloživim sredstvima budžeta Republike Srbije, u cilju omogućavanja jednake dostupnosti obrazovanja i vaspitanja donosi odluku o finansiranju pripreme i/ili nabavke i dodele, odnosno sufinansiranju pripreme i/ili nabavke i dodele udžbenika i priručnika, a naročito za učenike i polaznike koji su socijalno i materijalno ugroženi, kao i za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.~~

~~Odluka iz stava 1. ovog člana donosi se do 1. marta tekuće godine za narednu školsku godinu.~~

~~Odlukom iz stava 1. ovog člana Vlada utvrđuje:~~

~~1) nivo i vrstu obrazovanja, razred i predmet za koji će se finansirati, odnosno sufinansirati udžbenici i priručnici;~~

~~2) uslove i kriterijume na osnovu kojih učenik, odnosno polaznik ostvaruje pravo na finansiranje, odnosno sufinansiranje.~~

~~Izbor i nabavka udžbenika i priručnika utvrđenih odlukom iz stava 1. ovog člana, vrši se u skladu sa ovim zakonom i zakonom koji uređuje oblast javnih nabavki.~~

~~VLADA, DONOSI ODLUKU O FINANSIRANJU PRIPREME, NABAVKE I DODELE UDŽBENIKA I PRIRUČNIKA.~~

~~ODLUKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DONOSI SE DO 1. MARTA TEKUĆE GODINE ZA NAREDNU ŠKOLSKU GODINU.~~

~~ODLUKOM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA VLADA UTVRĐUJE:~~

~~1) ZA SVE UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA, FINANSIRATI UDŽBENIKE, PRIRUČNIKE I NASTAVNI MATERIJALI;~~

~~2) USLOVE I KRITERIJUME NA OSNOVU KOJIH UČENIK SREDNJE ŠKOLE, ODNOSNO POLAZNIK OSTVARUJE PRAVO NA FINANSIRANJE, ODNOSNO SUFINANSIRANJE.~~

~~IZBOR I NABAVKA UDŽBENIKA I PRIRUČNIKA UTVRĐENIH ODLUKOM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, VRŠI SE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I ZAKONOM KOJI UREĐUJE OBLAST JAVNIH NABAVKI.~~

Niskotiražni udžbenici

Član 11.

~~Niskotiražni udžbenik je udžbenik čiji su direktni i indirektni troškovi proizvodnje i zavisni troškovi prodaje veći od maloprodajne cene.~~

~~Niskotiražnim udžbenikom smatra se:~~

~~1) udžbenik na jeziku i pismu nacionalne manjine;~~

~~2) udžbenik prilagođen obrazovnim potrebama učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;~~

~~3) udžbenik za ogledne programe;~~

~~4) udžbenik za sticanje obrazovanja po posebnim programima (obrazovanje u inostranstvu, programi za talentovane učenike i sl.);~~

~~5) udžbenik za predmete koje pohađa manje od 2% učenika i polaznika od ukupnog broja učenika i polaznika u generaciji koja pohađa isti program.~~

~~Maloprodajna cena udžbenika i priručnika sa PDV-om, koji se izdaje na jeziku i pismu nacionalne manjine, odnosno koji se izdaje sa prilagođenim pismom i/ili formatom za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, ne može biti veća od maloprodajne cene udžbenika i priručnika sa PDV-om na srpskom jeziku koji je preveden, odnosno čije pismo i/ili format je prilagođen.~~

~~Izdavač udžbenika ima obavezu da učestvuje u obezbeđivanju sredstava za izdavanje niskotiražnih udžbenika u iznosu 2% ostvarenih neto prihoda od prodatih udžbenika u prethodnoj kalendarskoj godini i da navedena sredstva obračuna i uplati na namenski račun javnog izdavača, najkasnije do 31. marta tekuće godine.~~

~~Izdavač udžbenika koji izdaje sve niskotiražne udžbenike koji su tom izdavaču odobreni u skladu sa ovim zakonom, nema obavezu da učestvuje u obezbeđivanju sredstava iz stava 4. ovog člana.~~

~~Vlada, u skladu sa raspoloživim sredstvima budžeta Republike Srbije, donosi odluku o sufinansiranju pripreme i/ili nabavke niskotiražnih udžbenika, ako sredstva iz stava 4. ovog člana nisu dovoljna za finansiranje izdavanja ili nabavke niskotiražnih udžbenika.~~

~~Odluka iz stava 6. ovog člana donosi se do 1. maja tekuće godine za narednu školsku godinu.~~

~~Izbor udžbenika iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Bliže uslove i druga pitanja od značaja za izdavanje niskotiražnih udžbenika propisuje ministar.~~

Član 46.

Postupci za odobravanje rukopisa udžbenika koji su započeti po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po propisima prema kojima su započeti.

Postupak izbora udžbenika iz Kataloga udžbenika sprovede se po odredbama ovog zakona.

Udžbenici koje su škole odabrale za korišćenje u nastavi od školske 2016/2017. godine do školske 2018/2019. godine korišćiće se u tim školama do promene programa nastave i učenja.

Udžbenici koji su odobreni na osnovu Zakona o udžbenicima i drugim nastavnim sredstvima („Službeni glasnik RS”, broj 72/09) i Zakona o udžbenicima („Službeni glasnik RS”, br. 68/15 i 113/17 – dr. zakon) ostaju u upotrebi do promene plana i programa nastave i učenja, odnosno do odobravanja udžbenika usklađenog sa novim planom i programom nastave i učenja.

Priručnici za obrazovanje odraslih pripremljeni u okviru projekta „Druga šansa – Razvoj sistema funkcionalnog osnovnog obrazovanja odraslih” ostaju u upotrebi, besplatni su za polaznike i mogu se preuzeti u elektronskoj formi sa zvanične internet stranice Ministarstva.

Udruženja škola koje realizuju program osnovnog obrazovanja odraslih mogu da izdaju priručnike iz stava 5. ovog člana.

~~Priručnici i nastavni materijal iz stava 5. ovog člana mogu se finansirati u skladu sa odlukom Vlade iz člana 10. ovog zakona ili iz drugih izvora.~~

PRIRUČNICI I NASTAVNI MATERIJAL IZ STAVA 5. OVOG ČLANA FINANSIRAJU SE U SKLADU SA ODLUKOM VLADE IZ ČLANA 10. OVOG ZAKONA ILI IZ DRUGIH IZVORA.

Katalog udžbenika osnovne škole u delu koji se odnosi na prvi i peti razred, koji će se koristiti od školske 2018/2019. godine, biće objavljen najkasnije do 30. aprila 2018. godine.

Odluku o izboru udžbenika za prvi i peti razred, koji će se koristiti od školske 2018/2019. godine, škole dostavljaju Ministarstvu najkasnije do 15. maja 2018. godine.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Narodni poslanik Prof dr Dragoljub Mićunović

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama Zakona o udžbenicima
The Law Proposal on amending the Law on Textbooks

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

- a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma
- d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Eevropske unije i ocene usklađenosti sa njima
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenst sa njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već

se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava.

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost Predloga zakona o izmenama Zakona o udžbenicima.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.

Potpis rukovodioca organa državne uprave, odnosno drugog ovlašćenog predlagača propisa, datum i pečat

Beograd, 18. april 2018. godine

NARODNI POSLANIK

Prof dr Dragoljub Mićunović